

KARTA PRZEDMIOTU

<i>Nazwa przedmiotu w języku polskim:</i> PSYCHOSPOŁECZNE I KRYMINOLOGICZNE PODSTAWY WIKTYMOLOGII							<i>Kod przedmiotu:</i> KNS/BW-IP/PK/56		
<i>Nazwa przedmiotu w języku angielskim:</i> PSYCHOSOCIAL AND CRIMINOLOGICAL FOUNDATIONS OF VICTIMOLOGY									
<i>Kierunek studiów:</i> Bezpieczeństwo wewnętrzne			<i>Profil:</i> praktyczny				<i>Poziom studiów:</i> I stopień		
<i>Specjalność/specjalizacja:</i> Psychokryminalistyka			<i>Forma zaliczenia przedmiotu:</i> zaliczenie na ocenę				<i>Semestr studiów:</i> 6		
<i>Nazwa grupy zajęć:</i> zajęcia specjalnościowe			<i>Język w jakim prowadzone są zajęcia:</i> polski						
<i>Tryb studiów</i>	<i>Forma zajęć</i>							<i>Ogólna liczba godzin</i>	<i>Liczba punktów ECTS:</i>
	<i>W</i>	<i>Ćw.</i>	<i>Konw.</i>	<i>Lab.</i>	<i>Proj.</i>	<i>Sem.</i>	<i>Zajęcia terenowe</i>		
<i>Tryb stacjonarny</i>	-	30	-	-	-	-	-	30	2
<i>Tryb niestacjonarny</i>	-	30	-	-	-	-	-	30	
<i>Jednostka realizująca przedmiot, wydział:</i> Kolegium Nauk Społecznych									
<i>Odpowiedzialny za opracowanie karty przedmiotu (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko, adres e-mail):</i> dr Leszek Woszczek, lwoszczek@wszop.edu.pl									
CEL PRZEDMIOTU									
C1.	Nabycie przez studentów zaawansowanej wiedzy z zakresu wiktymologii, w tym na temat regulacji prawnych, podmiotów uczestniczących w procesie zapobiegania wiktyimizacji oraz elementów, od których zależy sposób								
C2.	Nabycie przez studentów umiejętność identyfikacji i analizy psychospołecznych uwarunkowań procesów wiktyimizacji indywidualnej i grupowej.								
C3.	Nabycie przez studentów kompetencji w komunikowaniu się z ofiarami przestępstwa.								
WYMAGANIA WSTĘPNE									
1.	Wiedza z zakresu wiedzy o społeczeństwie, nauki o państwie i prawie, kryminologii i kryminalistyki.								

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ		METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DO:	
			TREŚCI PROGRAMOWYCH	KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
EU1	Student identyfikuje i zna regulacje prawne dotyczące ofiar. Ma zaawansowaną wiedzę na temat podmiotów biorących udział w zapobieganiu wiktylizacji. Posiada wiedzę na temat przyczyn, objawów i typologii ofiar.	diagnostyczne studium przypadku	ĆW: 1,2,4,7,8	BWI K_W 03
EU2	Student umie stosować w praktyce metody postępowania z ofiarami agresji i przemocy psychicznej, fizycznej i innej. Umie określić wpływ na życie pokrzywdzonego wiktylizacji przestępstwem. Potrafi określić czynniki i sytuacje ryzyka wiktylizacyjnego.	diagnostyczne studium przypadku	ĆW: 1,4,5,8	BWI K_U 04
EU3	Student jest świadomy zagrożeń wpływających na procesy wiktylizacyjne i kształtuje odpowiednie postawy względem ofiar.	diagnostyczne studium przypadku	ĆW: 1,2,3,6	BWI K_K 06
TREŚCI PROGRAMOWE				
L.p.	ĆWICZENIA	Liczba godzin		
		S	N	
ĆW1	Wiktymologia. Definicje, przedmiot badań. Podział. Teorie wiktymologiczne oraz badania nad procesami wiktylizacyjnymi. Wiktymologia ogólna Mendelshona, koncepcja Eliasa, Separovica i innych	4	4	
ĆW2	Wiktylizacja jednostki – uwarunkowania osobowościowe. Samobójstwa jako przejaw autowiktylizacji. Problematyka lobbingu. Ćwiczenia: Analiza psychologicznych profili osób bardziej narażonych na wiktylizację.	4	4	
ĆW3	Typologia ofiar. Zachowania lekkomyślne i prowokacyjne, alkohol i środki oddłużające jak czynniki wiktymogenne. Rola ofiary w genezie przestępstwa. Ćwiczenia: Klasyfikacja różnych typów ofiar na podstawie przedstawionych przypadków.	4	4	
ĆW4	Wiktylizacja poprzez sytuacje. Podział sytuacji. Zjawiska zbiegowiska, tłumu itd. Problematyka przemocy w szkole. Charakterystyka przemocy w rodzinie. Ćwiczenia: Symulowanie różnych sytuacji, w których może dojść do wiktylizacji (np. napad, molestowanie).	4	4	
ĆW5	Wiktylizacja grup społecznych: małoletni, nieletni, osoby niepełnosprawne, przestępczość w instytucjach zamkniętych. Zagadnienia wiktymologii penitencjarnej. Ćwiczenia: Porównanie sytuacji osób z różnych grup społecznych (np. dzieci, osoby starsze, osoby niepełnosprawne) pod kątem narażenia na wiktylizację.	4	4	
ĆW6	Podwójna wiktylizacja. Organizacje pozarządowe w zapobieganiu i zwalczaniu przestępczości i wiktylizacji. Ćwiczenia: Analiza przypadków, w których ofiary doświadczają dodatkowego cierpienia ze strony systemu wymiaru sprawiedliwości lub innych instytucji.	4	4	
ĆW7	Prawa ofiar. Sposoby pomagania ofiarom przestępstw. Prawa ofiar, a prawa sprawców w procesie karnym. Tortury, Terroryzm, handel ludźmi i współczesne niewolnictwo, przestępstwa z nienawiści – geneza przestępstw, rola ofiary i sprawcy.	3	3	
ĆW8	Polityka instytucji międzynarodowych wobec ofiar przestępstw. Ofiary zbrodni podlegające kompetencji Międzynarodowego Trybunału Karnego. Sprawiedliwość naprawcza.	3	3	
		RAZEM	30	30

FORMA I KRYTERIA ZALICZENIAĆWICZEŃ: sprawozdania z pracy zespołowej - ocena jakościowa			
METODY I FORMY DYDAKTYCZNE			
1.	wykład informacyjny		
2.	studium przypadków		
3.	wytworzenie syt. problemowej, formułowanie i weryfikacja pomysłów ich rozwiązania		
4.	metoda sytuacyjna		
NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE			
1.	prezentacja multimedialna		
2.	platforma e-learningowa		
	biblioteki cyfrowe i zasoby online		
OPROGRAMOWANIE			
4.	Nie dotyczy		
OBCIĄŻENIE STUDENTA PRACĄ			
Forma aktywności		Liczba godzin na zrealizowanie aktywności	
		<i>tryb stacjonarny</i>	<i>tryb niestacjonarny</i>
1.	godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim	30	30
2.	samodzielne przygotowanie się do zajęć	6	6
3.	przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	7	7
4.	konsultacje	2	2
5.	zapoznanie się z literaturą	5	5
6.	zaliczenie/egzamin		
SUMA GODZIN		50	50
LICZBA PUNKTÓW ECTS		2	2
LITERATURA PODSTAWOWA			
1.	M. Kuć: <i>Kryminologia</i> . Wydawnictwo C. H. Beck. Warszawa 2010.		
2.	B. Hołyst: <i>Wiktymologia</i> . Wydawnictwo LexisNexis 2011.		
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA I ŹRÓDŁA PRAWA			
1.	Błachut J, Gaberle A., Krajewski K <i>Kryminologia</i> Gdańsk 2000		
2.	E. Bienkowska: <i>Wiktymologia</i> . Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska. Warszawa 2018.		
3.	Czarnecka-Działuk B., Wójcik D. (red.) <i>Mediacja. Nieleetni przestępcy i ich ofiary</i> IWS, 1999		
4.	Falandysz L. <i>Wiktymologia</i> Wiedza Powszechna 1979		
5.	Mazowiecka L., <i>Państwowa kompensata dla ofiar przestępstw</i> , Wolters Kluwer 2012.		
6.	Mazowiecka L. (red.), <i>Wiktymizacja wtórna</i> , Wolters Kluwer 2012.		
INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE:			
1.	PLATFORMA MOODLE zawiera: <ul style="list-style-type: none"> ▪ materiały dydaktyczne do przedmiotu ▪ przedmiotowe efekty uczenia się ▪ zalecaną literaturę ▪ warunki i kryteria zaliczenia przedmiotu 		
2.	BIBLIOTEKA WSZOP zapewnia literaturę podstawową do przedmiotu oraz wybrane pozycje literatury uzupełniającej, w tym dostęp do zbiorów cyfrowych i Platformy IBUK Libra		
3.	ELEKTRONICZNY NIEZBĘDNIK STUDENTA zawiera: <ul style="list-style-type: none"> ▪ kierunkowe efekty uczenia się ▪ karty przedmiotów ▪ terminy konsultacji nauczycieli akademickich 		
4.	WIRTUALNY DZIEKANAT zawiera: <ul style="list-style-type: none"> ▪ harmonogram zajęć na bieżący semestr ▪ harmonogram sesji egzaminacyjnej ▪ ogłoszenia dotyczące organizacji roku akademickiego 		

5.	<p>Ocena osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się z wykorzystaniem metod weryfikacji wymagających oceny jakościowej oznacza, że zakładane efekty zostały osiągnięte:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w pełni – ocena bardzo dobry ▪ z niewielkimi niedociągnięciami – ocena dobry plus ▪ z brakami, które można uzupełnić – ocena dobry ▪ z istotnymi brakami, które można uzupełnić – ocena dostateczny plus ▪ z istotnymi brakami na minimalnym poziomie – ocena dostateczny lub ▪ nie zostały osiągnięte – ocena niedostateczny.
6.	<p>Ocena osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się z wykorzystaniem metod weryfikacji wymagających oceny ilościowej oznacza, że zakładane efekty zostały osiągnięte:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 91-100% sumy – ocena bardzo dobry ▪ 81-90% – ocena dobry plus ▪ 71-80% – ocena dobry ▪ 61-70% – ocena dostateczny plus ▪ 51-60% – ocena dostateczny lub ▪ 50% i mniej – ocena niedostateczny.
7.	Terminy egzaminów uzgadnia starosta roku z prowadzącym zajęcia
8.	Karta przedmiotu obowiązuje od roku akademickiego 2024/25